

สรุป ปัญหา ข้อเสนอแนะ และวิจารณ์

7.1 สรุปปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปลูกหมอน เลี้ยงไหมและการสาวไหม

1. โดยทั่วไปเกษตรกรผู้ปลูกหมอนและเลี้ยงไหมมักจะทำเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนไม่ได้ทำเป็นอาชีพหลัก จึงทำให้การปลูกหมอนปลูกไหมในพื้นที่บริเวณรอบๆบ้าน ไม่ได้เอาใจใส่อย่างจริงจังและไม่มีการปรับปรุงสวนหมอนอยู่เป็นประจำ ทำให้รังไหมที่ได้มีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร
2. ไหมเป็นแมลงที่ค่อนข้างอ่อนแอ และมีศัตรูรบกวนมาก เช่น แมลงวันลาย ซึ่งถ้าขาดการเอาใจใส่ดูแลแล้วทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เลี้ยงไหมมาก
3. เกษตรกรผู้ผลิตไหมจะใช้เวลาแรงงานในครอบครัวตั้งแต่คนชราจนถึงเด็กเล็กๆ ซึ่งส่วนใหญ่ขาดความรู้และความชำนาญในการเลี้ยงไหม
4. เกษตรกรผู้เลี้ยงไหมส่วนใหญ่เป็นคนยากจน ไม่มีเงินทุนเพียงพอที่จะปรับปรุงสวนหมอนได้อย่างเต็มที่ เช่นการใช้ปุ๋ยบำรุงต้นหมอน การใช้เครื่องทุ่นแรงในการตัดหญ้า และการใช้สารเคมีกำจัดหญ้าซึ่งเป็นศัตรูของพืช
5. ปัจจุบันมีหน่วยงานทางราชการได้ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงไหม เช่นกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อช่วยในการปลูกหมอน เลี้ยงไหม คุณภาพดีขึ้น แต่เกษตรกรไม่เพียงแต่ต้องการความช่วยเหลือทางด้านวิชาการเท่านั้น แต่เขาเหล่านั้นต้องการเงินทุนซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากที่สุด
6. หลังจากที่เกษตรกรผู้เลี้ยงไหม ได้รังไหมดิบแล้วนำไปขายให้แก่ศูนย์วิจัยไหม จังหวัดนครราชสีมาหรือโรงงานสาวไหมต่างๆ จริงอยู่ที่ทางศูนย์วิจัยไหมรับซื้อรังไหมสด ในราคายุติธรรมสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงไหม ซึ่งเป็นสิ่งเสริมให้ผู้เลี้ยงไหมดำรงอาชีพต่อไป แต่สำหรับโรงงานสาวไหมต่างๆผู้เขียนไม่แน่ใจว่าบางโรงงานจะให้ความยุติธรรมในการรับซื้อรังไหมสดจากเกษตรกรหรือไม่
7. การผลิตเส้นไหมในประเทศไทยเพิ่งจะเริ่มมาได้เพียง 5-6 ปีเท่านั้น ความชำนาญในการสาวไหมจึงน้อยกว่าประเทศอื่นๆ แรงงานในการสาวไหมบางคนเพิ่งจะเปลี่ยน

อาชีพจากการทำสวนทำนามาสาวไหมในโรงงานสาวไหมเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง ดังนั้นผลผลิตจากการสาวไหมจึงค่อนข้างน้อย

8. เครื่องจักรที่ใช้ในการสาวไหมบางเครื่องส่งมาจากต่างประเทศซึ่งเขาเลิกใช้แล้ว มักจะมีกำลังการผลิตค่อนข้างต่ำ

9. โรงงานสาวไหมบางแห่งยังผลิตไม่ได้เต็มกำลังผลิต ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีวัตถุดิบคือรังไหมสกปรกโรงงานอย่างเพียงพอ

10. ในการสาวไหมจะได้เส้นไหม ปุยไหม เปลือกไหม ซึ่งสิ่งเหล่านี้โรงงานสาวไหมส่วนใหญ่ยังไม่สามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

11. เมื่อสาวไหมได้เส้นไหมดิบเป็นจำนวนมากพอสมควรแล้วโรงงานสาวไหมจะต้องนำไปขายให้แก่นารายณ์ผู้ซึ่งเป็นหน่วยงานของทางราชการแต่เพียงผู้เดียว โดยถือว่าเป็นสินค้าฝากขายโดยทางรานาจะคิดค่าฝากขาย 3% ของมูลค่าเส้นไหมที่โรงงานสาวไหมนำไปขายให้ในแต่ละครั้ง โดยที่โรงงานสาวไหมจะยังไม่ได้รับเงินค่าสินค้าในทันที ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปรับเงินค่าสินค้าในภายหลังอีกครั้งหนึ่ง มีผลทำให้โรงงานสาวไหมประสบปัญหาขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน

12. โรงงานสาวไหมบางแห่งได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลทางด้านเงินทุนให้กู้จากเงินของสำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งการกู้เงินจากสำนักงานนี้จะกู้ได้ไม่เกินวงเงิน 1 ล้านบาท จากการสำรวจของผู้เขียนพบว่าโรงงานสาวไหมที่กู้เงินจากสำนักงานไปนั้นเพียงแต่นำไปซื้อเครื่องจักรที่ใช้ในการสาวไหมก็หมดเสียแล้ว ไม่เหลือเพียงพอสำหรับเป็นเงินทุนเวียน ดังนั้นจึงเกิดปัญหาว่าโรงงานเหล่านั้นทำการสาวไหมเลี้ยงตัวเขาไปวันๆหนึ่งเท่านั้น แต่ไม่มีเงินเหลือพอที่จะนำมาชำระหนี้สินที่กู้ยืมมาและเมื่อกู้ยืมจากทางราชการซึ่งเสียดอกเบี้ยในอัตราค่าได้จำนวนน้อย ก็ต้องหันไปพึ่งเอกชนซึ่งก็หมายความว่าต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูง มีหลายรายที่ต้องเลิกล้มโครงการไปเพราะว่าไม่สามารถชำระดอกเบี้ยได้

7.2 ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ เช่นสหกรณ์ผู้เลี้ยงไหม สหกรณ์ผู้ผลิตเส้นไหม โดยเริ่มจากสมาชิกไม่มากนักร่วมกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ประจำท้องถิ่น แล้วขยายตัวออก

ไปโดยรวมกับท้องถิ่นจัดตั้งเป็นสหกรณ์เขตแล้วรวมตัวกันเป็นชุมนุมสหกรณ์ ขณะเดียวกันเมื่อรวมตัวเป็นกลุ่มก่อนได้แล้วก็ยังสามารถจัดแบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่มฝึกฝนให้มีความชำนาญเฉพาะอย่าง กล่าวคือให้สหกรณ์จัดแบ่งสมาชิกออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งให้ฝึกฝนจนมีความรู้ความชำนาญด้านการเลี้ยงไหมเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพื่อให้สิทธิไม่ต้องพะวงกับงานหลายด้าน กลุ่มที่สองฝึกฝนให้มีความชำนาญด้านการปลูกหม่อนอย่างเต็มที่ ส่วนเครื่องมือเครื่องใช้เช่นเครื่องไถ หรือเครื่องท่อนแรงอื่นๆ ให้สหกรณ์เป็นผู้จัดหาให้สมาชิกเช่าในราคาถูก อีกทั้งให้คำแนะนำทางด้านการวิชาการความรู้และเทคนิคใหม่ให้กับสมาชิก ส่วนปัญหาเรื่องรายได้ก็สามารถจัดแบ่งกันได้โดยแบ่งสิทธิออกเป็นส่วนๆ เช่น โรงเลี้ยงไหม 1 โรง ประกอบด้วยผู้เลี้ยงไหม 10-15 ราย ก็จัดให้ร่วมกับสิทธิปลูกหม่อน 10-15 ราย ดังนั้นโรงเลี้ยงไหม 1 โรง จะมีเป็นหุ้นส่วนประมาณ 20-30 ราย เมื่อผลิตเส้นไหมได้เท่าใดให้สหกรณ์เป็นผู้จัดจำหน่ายให้โดยไม่ผ่านคนกลางจะทำให้สมาชิกได้รับผลกำไรเต็มที่ สหกรณ์จะเป็นผู้จัดแบ่งผลกำไรให้แก่สมาชิกโดยเท่าๆกัน

2. ควรส่งเสริมให้มีการสัมมนาฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงไหมให้แก่สิทธิผู้เลี้ยงไหม ทั้งนี้เพราะว่าสิทธิส่วนใหญ่ยังเลี้ยงไหมไม่ถูกจุดลักษณะ ทำให้การเลี้ยงไหมได้คุณภาพต่ำ และเมื่อนำไปขายก็ได้อาณาไม่ดี การจัดเวลาฝึกอบรมควรจัดในช่วงหน้าแล้งซึ่งยังไม่ใช่เวลาที่จะเลี้ยงไหม เป็นการเตรียมการฝึกอบรมสำหรับสิทธิในเวลาว่างเพื่อเตรียมตัวในการเลี้ยงไหมในฤดูฝนต่อไป

3. สำหรับปัญหาด้านเงินทุน เนื่องจากสถาบันการเงินของรัฐบาลซึ่งให้การสนับสนุนสิทธิอยู่เวลานี้ยังมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการ เนื่องจากให้วงเงินสินเชื่อเป็นจำนวนน้อย ส่วนสถาบันการเงินของเอกชนยังมีจำนวนน้อยที่ให้สินเชื่อแก่สิทธิด้านนี้ ทั้งนี้เนื่องจากความเสี่ยงจากการที่จะได้รับชำระหนี้คืนมีมาก ถ้าหากดำเนินการตามที่เสนอแนะในข้อ 1 โดยให้สหกรณ์เป็นผู้ขอจากสถาบันการเงินก็จะมีหลักประกันที่ดีกว่า เมื่อสหกรณ์ได้เงินมาก็ให้นำมาให้สมาชิกกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรมแก่สมาชิก สถาบันการเงินที่ใหญ่เงินก็จะสามารถกำหนดเวลาชำระคืนหนี้ได้ในขอบเขตที่สามารถควบคุมได้ แหล่งเงินทุนก็จะมากขึ้นแหล่งเงินทุนเหล่านี้จะกล้าเสี่ยงปล่อยเงินให้มากขึ้น ประกอบกับธนาคารแห่งประเทศไทยมีมาตรการในการให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อเพื่อการเกษตรให้มากยิ่งขึ้นอยู่แล้ว

7.3สรุป

เนื่องจากสถิติผู้ปลูกหมอนเลี้ยงไหมตลอดจนโรงงานสาวไหมประสบปัญหาต่างๆ มากมายนับแต่ปัญหาค่าเงินทุน ค่าวิชาการตลอดจนการจำหน่ายเส้นไหมสู่ท้องตลาด จากข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้นพอจะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาเหล่านี้ได้บ้าง ซึ่งในปัจจุบัน กองการไหม กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นส่วนราชการที่สำคัญที่ควรมุ่งดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นแก่สถิติผู้เลี้ยงไหมและโรงงานสาวไหมอย่างรีบด่วนเป็นที่แน่นอนว่าในอนาคตอุตสาหกรรมการสาวไหมของประเทศไทยนับวันแต่จะเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น แต่ในขณะที่ทางราชการได้กำหนดมาตรการในการให้ผู้นำเข้าเส้นไหมคืบในประเทศ จะต้องซื้อเส้นไหมคืบในประเทศในอัตราร้อยละ 5 ซึ่งเป็นการช่วยเหลือให้เส้นไหมคืบในประเทศมีตลาดที่แน่นอน แต่ก็ยังปรากฏว่ามีโรงงานสาวไหมบางโรงยังประสบภาวะการขาดทุนอย่างมากเนื่องจากยังไม่สามารถผลิตได้เต็มกำลังผลิต โรงงานสาวไหมซึ่งเลี้ยงไหมได้เองจึงได้หันไปทำการขายรังไหมคืบให้ประเทศญี่ปุ่นซึ่งขณะนี้ให้ราคาสูงมากเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้เลี้ยงไหมที่จะส่งรังไหมคืบไปขายต่างประเทศมากยิ่งขึ้น การปฏิบัติเช่นนี้อาจเป็นอันตรายต่อผลผลิตเส้นไหมคืบในอนาคต เพราะหาไม่มีรังไหมคืบที่จะทำการสาวไหมได้อย่างเพียงพอต่อไป ซึ่งเป็นปัญหาหนึ่งที่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องควรรีบให้ความสนใจอย่างรีบด่วนอย่างมาก